

XIV TRADITIO

Kysymys: Mitä traditio -sana merkitsee?

(Vastaus: Se merkitsee perinnettä)

Traditio eli perinne ymmärretään perityksi tavaksi, käytänteeksi tai käsitykseksi. Traditio voidaan kuvaannollisesti kirjoittaa joko isolla tai pienellä kirjaimella riippuen sen merkitysyhteydestä. Isolla kirjaimella kirjattu Traditio periytyy apostoleilta ja välittää eteenpäin sen, minkä he omaksuivat Jeesuksen opetuksesta ja esimerkiksi ja minkä he oppivat Pyhältä Hengeltä. Ensimmäisellä kristillisellä sukupolvella ei ollut vielä kirjoitettua Uutta testamenttia, ja kirjallisen muodon saanut Uusi testamentti itse todistaa elävän tradition välittymisestä eteenpäin.

Suurella kirjaimella kirjoitettuun Traditioon voidaan lukea Raamatun opetuksen lisäksi Suuret ekumeeniset kirkolliskokoukset, joiden kanoniset päätökset sitovat meitä. Sen lisäksi Traditiota ovat vielä jumalanpalvelukset, kirkolliset tavat ja rukouselämä.

Pienellä kirjaimella kirjoitettu traditio viittaa kansan muistitiedon varassa säilyttämään hengelliseen tai henkiseen kulttuuriin. Sitä ovat erityisesti kaikki paikalliset kirkolliset tavat.

Kysymys: Minkälaisia eroja kirkollisissa tavoissa olet huomannut eri seurakuntien ja eri maiden välillä?

(Vapaata keskustelua aiheesta. Huomaa: ristisaatot, kirkolliset juhlat, kirkolliset leirit, pyhiinvaellukset, tiistaiseurat, ym. toiminta)

Kysymys: Kumpi on tärkeämpi, Raamattu vai Traditio?

(Vastaus: Molemmat ovat yhtä tärkeitä)

Ortodoksisessa kirkossa ilmoitusta käsitetään olevan kahdenlaista, eli sitä, mikä on kirjattu Raamattuun, ja sitä, joka ilmenee apostolisessa seuraannossa eli pyhässä traditiossa. Sekä Raamattu että Traditio käsitetään osaksi kirkon opetusta ja uskon ja kirjoitusten ymmärtämiseksi vaaditaan oikea ymmärrys kummastakin. Pyhä Traditio ja pyhä Raamattu liittyvät kiinteästi toisiinsa ja ovat keskenään vuorovaikutuksessa. Ne saavat alkunsa samasta jumalallisesta lähteestä ja tähtäävät samaan tarkoitukseen. Molemmat tekevät kirkossa Kristuksen läsnäolevaksi, sillä Kristus on luvannut pysyä omiensa luona ”joka päivä maailman loppuun asti” (Mt 28:20).

Jumalan ilmoittama on tullut tietoomme osaksi kirjallisesti, osaksi suullisesti; kirjallisesti pyhässä Raamatussa, suullisesti muistotiedossa eli Traditiossa. Meidän pitää uskoa muistotietokin, sillä perimätieto

on kirjoittamaton Raamattu. Kristityn pitää uskoa kaikki, minkä Jumala on ilmoittanut ja kirkko asettaa uskottavaksi, on se sitten pyhään Raamattuun kirjoitettua tai ei.

Tradition merkitykseen viittaa vanhojen kirkkojen käsityksen mukaan myös Johanneksen evankeliumin loppu: ”Paljon muutakin Jeesus teki. Jos kaikki vietäisiin kohta kohdalta kirjaan, luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa.”

Kysymys: Montako ekumeenista kirkolliskokousta on pidetty?

(Vastaus: Seitsemän, joista viimeinen oli vuonna 787)

Suuret ekumeeniset kirkolliskokoukset kutsuttiin koolle aina kun Kirkon sisällä puhkesi joku harhaoppi tai eri paikalliskirkkojen välillä ei ollut yhtenevää käytäntöä jostain tietystä asiasta.

Kirkolliskokouksista käytetty nimitys ”ekumeeninen” viittaa siihen, että ne ovat kaikkia velvoittavia toisin kuin paikalliset kirkolliskokoukset. Kokoukseen osallistui edustajat kaikista paikalliskirkoista ja niissä muotoilluista päätöksistä käytetään kanoni -nimitystä.

Kysymys: Minkälaisia asioita kirkolliskokouksissa päätettiin?

(Vastaus: Mm. Uskontunnustuksen sisältö, Kristuksen ja Jumalansynnyttäjän asemaan, papistoon, seurakuntiin, munkkeihin ja luostareihin liittyviä yksityiskohtaisia asioita sekä ikonien kunnioittaminen)

Useita uskonopin sisältöjä olemme käsitelleet jo edellisissä tiistaiseuraohjelmissa, mm. Uskontunnustuksen sisällön. Viimeisessä kirkolliskokouksessa käsiteltiin ikonien kunnioittamista. Kokous asetti ikonin yhdenvertaiseen asemaan pyhän Ristin ja Evankeliumin rinnalle. Ikonille määriteltiin kokouksen päätöksissä kaksi tehtävää. Ikonien tulee yhtäältä opettaa kansaa ja toisaalta synnyttää rukouksellista mielialaa. Koska Kristus tuli ihmiseksi ja hänen kauttaan Jumala tuli näkyväksi, niin se poisti vanhatestamentillisen kuvakiellon.

Kysymys: Mitä Traditioon perustuvia juhlia kirkkovuoden kierrossa vietetään?

(Vastaus: Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian syntymä, Kunniallisen ja eläväksitekevän ristin ylentäminen, Jumalansynnyttäjän suojelus, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian temppeliintuominen, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nukkuminen sekä kaikki pyhien ihmisten juhlat ja ikonien juhlapäivät)

Useimmat Jumalansynnyttäjän juhlat ja Kristukseen liittyvä Kunniallisen ja eläväksitekevän ristin ylentämisen juhla perustuvat apokryfisiin eli Raamatun ulkopuolelle jääneisiin teksteihin. Näiden juhlien arvo on kirkon liturgisessa elämässä yhtä suuri kuin Raamatun kertomuksiin perustuvien juhlienkin. Pyhien ihmisten juhlapäivien taustalla on heidän elämäkertansa tai säilynyt muistitieto. Ikonien juhlat liittyvät kunnioitettujen pyhäinkuvien historiallisiin vaiheisiin.

Juhalan aiheen opetus käy selkeästi ilmi jumalanpalvelusteksteistä. Pyhän piispa Ignatin (Brjantšaninov) mukaan säännöllisesti kirkossa käyvä kristitty, joka kuuntelee tarkkaavaisesti kirkkoveisuja ja Raamatun lukujaksoja, oppii ”kaiken uskon uralla tarvittavan”.

Kirkon liturginen elämä on yksi pyhän ja elävän tradition peruselementtejä. Kirkko ei ole kasvanut uskonopin muotoilujen tai edes pyhien kirjoitusten pohjalta, vaan liturgian. Ensimmäisinä Kristuksen ylösnousemuksen jälkeisinä vuosina, kun yhtäkään evankeliumia ei vielä ollut kirjoitettu, eikä yhtäkään dogmia tai sääntöä ollut vielä muotoiltu, jumalanpalvelus yhdisti Kristuksen seuraajat kirkkoon, Hänen mystiseen ruumiiseensa. Kaikki uskon määritelmät ovat syntyneet Kirkon rukouskokemuksen pohjalta, ja toisaalta jumalanpalveluksessa uskonoppi tulee eläväksi.

Kirkon tapa säilyttää juhlat ja niiden jumalanpalvelukset ja koko liturginen elämä perustuksiltaan muuttumattomana on Traditiota. Jumalanpalvelukset ilmaisevat Kirkon uskoa, joka on muuttumaton.

Kysymys: Mitä oman seurakuntasi paikallisia traditioita eli perinteitä voit mainita?